

U S N E S E N Í

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Olgy Římalové a soudců JUDr. Vojtěcha Trojánka a Mgr. Evy Dudové v právní věci navrhovatele: **Petr V.**, bytem xxx, zastoupen Mgr. Martinem Štuksou, advokátem se sídlem Praha 4, Kaplická 1037/12, za účasti: **1) Petra M. H.**, bytem xxx, zastoupena Mgr. Matějem Dvořákem, advokátem se sídlem Praha 2, Jugoslávská 12, a **2) DEVELOPMENT, s.r.o.** se sídlem Praha 9, Uherská 619, IČ 65408748, o určení právního vztahu, k odvolání účastnice ad 1) a účastníka ad 2) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. února 2012 č.j. 78 Cm 327/2007-161,

t a k t o :

I. Řízení o odvolání účastníka 2) **se zastavuje.**

II. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku I. **potvrzuje**; ve výroku II. **se mění** tak, že účastnice 1) je povinna zaplatit navrhovateli k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení částku 14 980,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení, a že ve vztahu mezi navrhovatelem a účastníkem 2) nemá žádný z nich právo na náhradu nákladů řízení.

III. Účastnice 1) je povinna zaplatit navrhovateli k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů odvolacího řízení 4 114,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení; ve vztahu mezi navrhovatelem a účastníkem 2) nemá žádný z nich právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze v záhlaví uvedeném usnesením rozhodl tak, že se určuje, že navrhovatel je společníkem společnosti P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o. s obchodním podílem ve výši 50 % odpovídajícímu vkladu ve výši 50 000,- Kč (výrok I.) a dále rozhodl, že účastníci 1) a 2) jsou povinni zaplatit navrhovateli k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení 29 960,- Kč do 3 dnů od právní moci usnesení (výrok II.).

Soud prvního stupně rozhodoval znovu poté, kdy jeho předchozí zamítavé usnesení ze dne 12.1.2010 odvolací soud zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení se závazným právním názorem o tom, že navrhovatel má na požadovaném určené naléhavý právní zájem.

Soud prvního stupně vycházel z toho, že mezi účastníky je nesporné, že navrhovatel a účastnice ad 1) byli společníky každý s 50 % obchodním podílem. Na valné hromadě dne 30.7.2006 byl udělen souhlas s rozdělením obchodního podílu navrhovatele a převodem 20 % podílu na účastnici 1) a navrhovatel byl odvolán z funkce jednatele. Všechna rozhodnutí byla přijata oběma společníky. Téhož dne byla mezi nimi uzavřena smlouva o převodu části

obchodního podílu a tentýž den nastaly její účinky. Spornou otázkou pak bylo, zda byl navrhovatel v souvislosti s převodem části svého obchodního podílu uveden v omyl a zda notářský zápis o udělení souhlasu valné hromady k převodu obchodního podílu je platným notářským zápisem a zda je platná smlouva o převodu obchodního podílu.

Soud prvního stupně přisvědčil navrhovateli v jeho námitkách vůči notářskému zápisu. K této otázce uzavřel, že notářský zápis ze dne 30.7.2006 N 310/2006 NZ 277/2006 osvědčený dle jeho záhlaví notářkou JUDr. Ivanou Demutovou, který byl sepsán notářským kandidátem a notářka se dostavila až po skončení valné hromady, je v rozporu s § 80a odst. 2 not.ř., postrádá náležitosti notářského zápisu a není tudíž veřejnou listinou. Na předmětné valné hromadě tak bylo přijato rozhodnutí, o kterém nebyl zák. pořízen notářský zápis, ač to ustanovení § 141 odst. 1 obch. zák. vyžaduje. K tomu, že se nejedná o notářský zápis, přihlíží soud kdykoli, bez ohledu na lhůtu k podání návrhu podle § 131 odst. 1 obch. zák.

Soud prvního stupně vzal za prokázané, že smlouva o převodu obchodního podílu byla podepsána před notářským kandidátem, který mohl listiny ověřovat, ovšem ověřovací doložku vyhotovila až pracovnice notářské kanceláře. Z toho podle soudu prvního stupně plyne, že údaje v doložce nejsou pravdivé, neboť listina nebyla podepsána před ověřující pracovnící. K tomu soud prvního stupně uzavřel, že smlouva o převodu obchodního podílu není podepsána s úředně ověřenými podpisy a nesplňuje tak náležitosti vyžadované ustanovením § 115 odst. 3 obch. zák., což způsobuje její neplatnost. Nedošlo-li k platnému převodu části obchodního podílu navrhovatele na účastnici 1) na základě smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 30.7.2006, pak je navrhovatel stále vlastníkem 50 % obchodního podílu ve společnosti P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o.

Soud prvního stupně přisvědčil navrhovateli, že ten byl při uzavření předmětné smlouvy účastnicí 1) uveden v omyl spočívající v požadavku Tesco Stores a.s. na zajištění věrohodnosti společnosti P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o. Ve prospěch navrhovatele svědčila výpověď svědka Ing. Davida Nekováře, kterou soud prvního stupně posoudil jako věrohodnou. Naopak tvrzení účastnice 1) nebylo podpořeno žádnými důkazy a ta se dostala do důkazní nouze. Navrhovatel byl uveden v omyl tím, že na základě sdělených údajných požadavků Tesco Stores ČR a.s. došli s účastnicí 1) ke společnému závěru, že řešením údajných požadavků je částečný převod obchodního podílu navrhovatele na účastnici 1), který musel proběhnout rychle, ještě před uzavřením smlouvy P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o. s Tesco Stores ČR a.s. Soud prvního stupně podotkl, že v případě, že by se mělo jednat o jakousi odměnu účastnici 1) za její větší angažovanost ve společnosti, mohl by se převod obchodního podílu uskutečnit kdykoli, i po uzavření smlouvy. Rovněž velice rychlý průběh ohledně přivezení zapomenutého notářského zápisu do Prahy svědčí o tom, že změna v obchodního podílech společníků byla vázána na uzavření smlouvy s Tesco Stores ČR a.s., ačkoli tato společnost takový požadavek neměla. Soud prvního stupně uzavřel, že účastnice 1) navrhovateli sdělila neexistující požadavky a tím ho uvedla v omyl. Provádění dalších důkazů k vnitřním poměrům společnosti P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o. a k podmínkám uzavření kontraktu s Tesco Stores ČR a.s. nepovažoval soud prvního stupně již za potřebné.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud prvního stupně s odkazem na § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal navrhovateli náklady za zastoupení advokátem ve výši paušální sazby odměny dle vyhlášky č. 484/2000 Sb., 11x paušál hotových výloh po 300,- Kč, náhradu za DPH a soudní poplatky.

Proti tomuto usnesení podala účastnice 1) odvolání. Namítá, že rozhodnutí valné hromady o souhlasu s rozdělením obchodního podílu navrhovatele na dvě části a o převodu jedné části na účastnici 1) bylo přijato 100 % hlasů přítomných společníků. Navrhovatel nespороval platnost podpisů na předmětných listinách a nespороval, že by se valná hromada nekonala. Zpochybnil notářský zápis osvědčující valnou hromadu a tvrdil, že trpí formální vadou, která má za následek neplatnost zápisu a tedy i neplatnost rozhodnutí valné hromady. Odvolatelka poukazuje na formálně správný postup, kdy notářský kandidát Mgr. Ondřej Demut notářský zápisu pouze připravil a k samotnému osvědčení o průběhu valné hromady došlo notářkou JUDr. Ivanou Demutovou, která svou účastí a následně podpisem stvrdila průběh a závěry valné hromady. Podle odvolatelky žádný právní předpis nevylučuje možnost přípravy předmětného dokumentu notářským kandidátem, kdy k samotnému ověření skutečnosti dochází následně notářem. Navrhovatel, který byl valné hromadě přítomen a až do dne podání žaloby nic nenamítal, nyní postupuje v rozporu s § 131 obch. zák., podle kterého lze neplatnost usnesení valné hromady vyslovit nejdéle do jednoho roku od jejího konání. Přitom nebrojí proti obsahu samotného rozhodnutí valné hromady, ale jen proti formě, kterou byla rozhodnutí přijata.

Další podstatnou skutečností bylo posouzení platnosti osvědčení podpisu na samotné smlouvě o převodu obchodního podílu. Soud prvního stupně konstatoval pochybení spočívající v tom, že podpisy byly ověřeny ze strany notářského koncipienta Mgr. Ondřeje Demuta, který byl oprávněn k ověřování podpisů, nicméně ověřovací doložky byly vypracovány až po návratu Mgr. Demuta do notářské kanceláře. Závěr soudu prvního stupně o tom, že ověřovací doložka nebyla pravdivá, není ničím podložen a vysvětlen a v tomto směru je rozhodnutí soudu prvního stupně nepřezkoumatelné.

Pokud jde o hodnocení výpovědí účastníků a svědků soudem prvního stupně, pak odvolatelka namítá, že tyto nebyly vzhledem k délce probíhajícího řízení dostatečně přesné a určité. Pokud soud prvního stupně vycházel z výpovědi svědka Ing. Davida Nekováře, který měl potvrdit, že ze strany Tesco Stores nebyl kladen na společnost P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o. žádný specifický požadavek, pak je to v rozporu s dobrovolným rozhodnutím navrhovatele na změnu jeho obchodního podílu ve společnosti. Požadavek na změnu obchodního podílu zcela zřejmě dán byl, jen se soudu nepodařilo dostatečně jasně prokázat, z jaké strany, když tato skutečnost ani nebyla předmětem řízení.

Odvolatelka má za to, že ohledně formy notářského zápisu o ověření valné hromady a při ověření pravosti podpisů na smlouvě o převodu obchodního podílu nebylo pochybeno, zákon byl respektován a formální náležitosti byly splněny. Není proto důvod pochybovat o pravosti předmětných listin. Odvolatelka se proto domáhá změny napadeného usnesení tak, aby byl návrh zamítnut a jí byla přiznána náhrada nákladů řízení.

Odvolání, které podal účastník 2) – tehdy ještě správce konkursní podstaty dlužníka P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o. – do výroku o náhradě nákladů řízení, vzal poté výslovně zpět s tím, že mezi účastníky došlo k dohodě a navrhovatel se náhrady nákladů řízení vůči němu vzdal.

Navrhovatel navrhl potvrzení napadeného rozhodnutí jako věcně správného. Stěžejní otázkou je, že notářka nebyla přítomna na valné hromadě po celou dobu jejího trvání a osvědčila ji až dodatečně. Takový postup je v rozporu se zákonem i judikaturou Nejvyššího soudu, podle níž notář má být přítomen úkonu, který osvědčuje. Za správný považuje i závěr soudu prvního stupně týkající se ověření podpisů na smlouvě. Podpisy účastníků smlouvy

byly ověřeny jinou osobou, než která připojila podpis na ověřovací doložku na smlouvě. Již proto je smlouva neplatná.

Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně i řízení jeho vydání předcházející (§ 2212a o.s.ř.) a neshledal odvolání účastnice 1) důvodným.

V průběhu odvolacího řízení byl usnesením Městského soudu v Praze č.j. 91 K 46/2006-790, které nabylo právní moci dne 11.10.2013 zrušen konkurs na majetek úpadce po splnění rozvrhového řízení a konkursní správce Mgr. Petr Pytlík byl zproštěn funkce. Tím došlo podle § 68 odst. 3 písm. f/ obch. zák. ke zrušení společnosti. V řízení se nadále pokračuje jako s účastníkem se společností P.P.V. DRVRLOPMENT, s.r.o. a ve smyslu § 312 odst. 2 zák.č. 182/2006 Sb. za ní jedná opět její statutární orgán.

Podle čl. II bod 2 zákona č. 293/2013, jímž byl s účinností od 1.1.2014 novelizován občanský soudní řád, se pro řízení zahájená před nabytím účinnosti tohoto zákona použije občanský soudní řád ve znění účinném do 31.12.2013.

Právní poměry vzniklé přede dnem 1.1.2014 řídí se dosavadními právními předpisy (oddíl I § 3028 odst. 3 přechodných ustanovení zák.č. 89/2012 Sb. a § 775 zák.č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích), zde obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb. a občanským zákoníkem č. 40/1964 Sb.

Odvolací soud v první řadě v důsledku zpětvzetí odvolání účastníkem 2) v souladu s § 222 o.s.ř. řízení o odvolání účastníka 2) zastavil.

Klíčovou otázkou pro závěr, zda je navrhovatel společníkem společnosti P.P.V. DEVELOPMENT, s.r.o s 50 % obchodním podílem je posouzení platnosti smlouvy, jíž měl část svého podílu převést na účastnici 1).

Společník může se souhlasem valné hromady převést svůj obchodní podíl na jiného společníka, nestanoví-li společenská smlouva jinak (§ 115 odst. 1 obch. zák.). O rozhodnutí valné hromady podle § 115 musí být pořízen notářský zápis (§ 141 odst. 1 obch. zák.). Smlouva o převodu obchodního podílu musí mít písemnou formu a podpisy musí být úředně ověřeny (§ 115 odst. 3 obch. zák.).

V daném případě lze plně přisvědčit závěru soudu prvního stupně týkajícího se notářského zápisu o osvědčení valné hromady. Notářský zápis o rozhodnutí orgánu právnické osoby podle § 80a not.ř. sepisuje notář, který jím osvědčuje existenci právního jednání a formalit, *při kterých byl přítomen*. Zde notářský zápis podepsala a v záhlaví je uvedena notářka JUDr. Ivana Demutová, která však podle zjištění soudu prvního stupně nebyla jednání valné hromady, o němž zákon vyžaduje pořízení notářského zápisu, přítomna. Valná hromada tak nebyla zákonem vyžadovaným způsobem osvědčena a skutečnost, že jednání valné hromady byl přítomen a zápis o ní pořizoval notářský kandidát, na tom nic nemění.

Lze přisvědčit i závěru soudu prvního stupně o tom, že na smlouvě o převodu obchodního podílu nebyly řádně ověřeny podpisy účastníků smlouvy. Podle zjištění soudu prvního stupně účastníci smlouvu podepsali před Mgr. Ondřejem Demutem, ovšem ověřovací doložku na smlouvě vyhotovila až dodatečně pracovnice kanceláře notářky, na níž ověřila, že *před ní* byla smlouva podepsána. To pravdivé není, jak konstatoval soud prvního stupně; podpisy účastníků na smlouvě za ověřené mít nelze. To, že podle tvrzení uvedené

notářky jde v jejich činnosti při ověřování podpisů o běžnou praxi, není relevantní. Nesplňuje-li smlouva o převodu obchodního podílu požadavky vyžadované ustanovením § 115 odst. 3 obch. zák., nejde o platný právní úkon.

Soud prvního stupně nadto přisvědčil navrhovateli i pokud se dovolával neplatnost předmětné smlouvy podle § 49 a obč. zák. pro omyl.

Podle § 49a obč. zák. je právní úkon neplatný, jestliže jej jednající osoba učinila v omylu, vycházejícím ze skutečností, jež je pro jeho uskutečnění rozhodující, a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala nebo o něm musela vědět. Právní úkon je rovněž neplatný, jestliže byl omyl touto osobou vyvolán úmyslně. Omyl v pohnutce právní úkon neplatným nečiní.

Jde o relativní neplatnost právního úkonu, jíž se navrhovatel ve smyslu § 40a obč. zák. dovolal přinejmenším podaným návrhem. Závěr soudu prvního stupně o omylu navrhovatele vyvolaného účastnicí 1) tvrzeným požadavkem obchodního partnera společnosti má oporu v provedeném dokazování.

Obstál-li závěr soudu prvního stupně o neplatnosti předmětné smlouvy o převodu části obchodního podílu, pak zůstávají zachovány rovné podíly navrhovatele a účastnice 1) ve společnosti. Z ničeho nevyplývá a nebylo ani tvrzeno, že by poměr těchto podílů ke dni rozhodnutí soudu doznal nějaké změny. Návrhu navrhovatele na požadované určení bylo proto možno vyhovět.

Odvolací soud usnesení soudu prvního stupně ve výroku I. podle § 219 o.s.ř. jako věcně správné potvrdil.

Odvolací soud změnil výrok II. o náhradě nákladů řízení tak, že ve vztahu mezi navrhovatelem a účastníkem 2) nemá žádný z nich právo na náhradu nákladů řízení, neboť vůči tomuto účastníkovi se navrhovatel práva na náhradu vzdal. Jinak by k náhradě nákladů řízení navrhovateli byli účastníci 1) a 2) povinni rovným dílem a tudíž účastnice 1) je povinna zaplatit navrhovateli polovinu náhrady nákladů řízení.

S ohledem na nález Ústavního soudu ČR ze dne 17.4.2013 sp.zn. Pl. ÚS 25/12, jímž byla zrušena vyhl.č. 484/2000 Sb., stanoví se odměna za zastoupení advokátem podle vyhl.č. 177/1996 Sb., tedy nikoli paušální sazbou za řízení v jednom stupni, jak uvažoval dle tehdy platné právní úpravy soud prvního stupně, ale za jednotlivé úkony. (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.5.2013 sp.zn. 31 Cdo 3043/2010).

V řízení před soudem prvního stupně činí náklady navrhovatele soudní poplatek 2 000,- Kč, 11 úkonů právní služby po 2 100,- Kč (§ 9 odst. 3 písm. a/ vyhl.č. 177/1996 Sb. ve znění do 31.12.2012, 11x paušál po 300,- Kč a náhrada za DPH 5 544,- Kč, celkem 33 944,- Kč, což je částka převyšující výši náhradu nákladů řízení stanovenou soudem prvního stupně (29 960,- Kč). Jen na základě odvolání účastnice 1) nelze její postavení zhoršit a zavázat ji k placení ještě vyšší částky, než by na ní připadla podle rozhodnutí soudu prvního stupně. Zásada *reformacio in peius* se v tomto směru uplatní i v civilním řízení a vede k tomu, že účastnice 1) byla zavázána k zaplacení náhrady ve výši poloviny celkové náhrady stanovené soudem prvního stupně, t.j. ve výši 14 980,- Kč. I v tomto směru byl proto výrok II. změněn.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 podst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. Navrhovatel se náhrady nákladů odvolacího řízení vůči účastníku 2) vzdal a na neúspěšné odvolatelce pak zůstává k zaplacení polovina nákladů navrhovatele. Ty spočívají v odměně za zastoupení advokátem za 1 úkon 3 100,- Kč (§ 4 odst. 3 písm. c/ vyhl.č. 177/1996 Sb. ve znění od 1.1.2013), 1 x paušál hotových výloh 300,- Kč a náhrada za DPH ve výši 714,- Kč, celkem 4 114,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek § 237 o.s.ř.; lze je podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Nesplní-li povinní dobrovolně, co jim ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

V Praze dne 16. června 2014

JUDr. Olga Ř í m a l o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
J. Kalousková